

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, XXX
[...] (2013) XXX draft

DOKUMENT TA' HIDMA TAL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI

Li jimplimenta Pjan ta' Azzjoni għall-Innovazzjoni xprunata mid-Disinn

Translation. Original document is in English SWD(2013) 380

WERREJ

1.	Id-Disinn għat-Tkabbir u l-Prosperità	4
2.	Pjan ta' Azzjoni għall-Innovazzjoni xprunat mid-Disinn	6
3.	Linji ta' Azzjoni għall-implimentazzjoni	7
3.1.	Nippromwovu l-fehim tal-impatt tad-disinn fuq l-innovazzjoni.....	7
3.1.1.	Nenfasizzaw ir-rwol tad-disinn fl-innovazzjoni lil dawk li jfasslu l-politika madwar l-Ewropa	7
3.1.2.	Inkejlu l-impatt ekonomiku tad-disinn u r-rwol tiegħu flimkien ma' assi tangibbli oħrajn fil-holqien tal-valur	7
3.1.3.	Napplikaw metodi tad-disinn fir-riċerka multidixxiplinari u fil-programmi ta' innovazzjoni li jindirizzaw l-isfidi kumplessi	8
3.1.4.	Niżviluppaw il-kompetenzi u napplikaw metodi għall-innovazzjoni xprunata mid-disinn fl-edukazzjoni u fit-taħriġ.....	8
3.1.5.	Niffacilitaw djalogu kontinwu fost il-partijiet interessati ewlenin tal-politika tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn.....	8
3.2.	Nippromwovu l-innovazzjoni xprunata mid-disinn fl-industriji biex tissaħħaħ il-kompetittività tal-Ewropa.....	9
3.2.1.	Noholqu l-kapaċità biex nappoġġaw l-innovazzjoni xprunata mid-disinn għan-negozji madwar l-Ewropa	9
3.2.2.	Insahħu l-abbiltà tal-SMEs Ewropej biex jużaw id-disinn bħala għodda strateġika fil-holqien ta' prodotti u servizzi b'valur oghla għall-klijenti tagħhom	9
3.2.3.	Insahħu l-kooperazzjoni fost il-kumpaniji li jinvestu fid-disinn bħala vantaġġ kompetittiv	9
3.2.4.	Nippromwovu strateġiji u prattiki tal-innovazzjoni kollaborattivi godda li jippermettu mudelli kummerċjali godda.....	10
3.2.5.	Nintegraw id-disinn fir-riċerka u fl-iżvilupp għal appoġġ aħjar tal-applikazzjonijiet kummerċjali u dawk tas-soċjetà li jibbenefikaw minn orjentazzjoni b'saħħitha tal-utenti.....	10
3.2.6.	Ninvestigaw il-bżonn li naġġornaw il-harsien tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali għad-disinn.....	10
3.3.	Nippromwovu l-adozzjoni tad-disinn biex jiġi xprunat it-tiġdid fis-settur pubbliku. 11	
3.3.1.	Insahħu l-kapaċità tal-amministraturi tas-settur pubbliku biex jużaw il-metodi tad-disinn u biex jakkwistaw id-disinn b'mod effettiv	11
3.3.2.	Intejbu r-riċerka u l-iżvilupp tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn għal servizzi pubbliċi effiċjenti u faċli għall-utent.....	11
3.3.3.	Nippromwovu t-tagħlim bejn il-pari u l-kooperazzjoni fost l-atturi tas-settur pubbliku li qegħdin ifittxu soluzzjonijiet xprunati mid-disinn.....	11
4.	Nimmonitorjaw u nappoġġaw l-implimentazzjoni	11

DOKUMENT TA' HIDMA TAL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI

LI JIMPLIMENTA PJAN TA' AZZZJONI GHALL-INNOVAZZJONI XPRUNATA MID-DISINN

1. ID-DISINN GHAT-TKABBIR U L-PROSPERITÀ

Fl-Ewropa hemm ftehim politiku ġenerali li l-forom kollha tal-innovazzjoni jridu jkunu appoġġati sabiex jiżguraw il-kompetittività, il-prosperità u l-benessri. Kull ma jmur, id-disinn dejjem qed jiġi rikonoxxut aktar bħala dixxiplina ewlenija u attività li tressaq l-ideat fis-suq, billi tittrasformahom fi prodotti jew servizzi attraenti u faċli għall-utent¹. Għalkemm għadha ta' sikwit tiġi assoċjata mal-estetika biss, l-applikazzjoni tad-disinn hija ħafna usa'. Użu aktar sistematiku tad-disinn bħala għodda mmirata għall-utent u innovazzjoni xprunata mis-suq fis-setturi kollha tal-ekonomija, kumplimentari għar-R&D itejjeb il-kompetittività Ewropea. Analizi tal-kontribuzzjoni tad-disinn turi li l-kumpaniji li jinvestu b'mod strateġiku fid-disinn għandhom it-tendenza li jkollhom aktar profitt u li jikbru aktar malajr².

Id-disinn jipprovdi serje ta' metodoloġiji, għodda u tekniki li jistgħu jintużaw fi stadji differenti tal-proċess tal-innovazzjoni biex jagħtu spinta 'l quddiem lill-valur ta' prodotti u servizzi godda. Meta japplika għas-servizzi, is-sistemi u l-organizzazzjonijiet, il-ħsieb wara d-disinn immirat għall-utent jixpruna lill-innovazzjoni tal-mudell kummerċjali, l-innovazzjoni tal-organizzazzjoni u forom oħra ta' innovazzjoni li mhijiex teknoloġika. Dawn il-metodoloġiji jistgħu wkoll ikunu strumentali meta jindirizzaw sfidi kumplessi u sistematiki, pereżempju meta jiġu biex jiddisinjaw mill-ġdid is-servizzi pubbliċi u fi proċessi strateġiċi ta' teħid ta' deċiżjonijiet.

Il-kwalitajiet tad-disinn Ewropew ġejjin minn diversi kulturi u jf'era ta' globalizzazzjoni dawn jagħmluh distintiv u kompetittiv. B'aktar minn 400 000 disinjatur imħarreġ b'mod professjonali, l-Ewropa għandha kapaċità rikonoxxuta internazzjonalment u għandha pożizzjoni ta' tmexxija fid-disinn³. Id-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni bit-titolu "Id-Disinn bħala xprun għall-innovazzjoni mmirata għall-utent"⁴, ipprezentat fl-2009, ikkonkluda li d-disinn għandu l-potenzjal li jsir parti integrali mill-politika Ewropea dwar l-innovazzjoni. Madankollu, l-aspetti tal-innovazzjoni li mhumiex teknoloġiċi u li huma mmirati għall-utent għadhom mhumiex integrati biżżejjed fil-politika dwar l-innovazzjoni u

¹ L-Inizjattiva Ewlenija tal-Unjoni tal-Innovazzjoni tal-istrateġija Ewropa 2020 għat-tkabbir u l-impjiegi, l-impenn 19, SEC(2010) 1161.

² Pereżempju, riċerka li twettqet mill-kumpanija Svediza Teknikföretagen, Företag som satsar på disinn är mera lönsamma (2011) turi li n-negozji li jinvestu fid-disinn għandhom prestazzjoni finanzjarja fit-tul ta' madwar 50 % aktar min-negozju li ma jinvestux: <http://www.teknikforetagen.se/hem/Publicerat/Nyheter/Foretag-som-satsar-pa-design-ar-mer-lonsamma/>.

³ Hemm madwar 410 000 disinjatur li huma mħarrġa b'mod professjonali li jaħdmu fl-Ewropa u li fis-sena jiġġeneraw fatturat ta' EUR 36 biljun. Rosenberg Thesen, Oktober 2010, Zentralverband des Deutschen Handwerks.

⁴ Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni: Id-disinn bħala l-ixprun tal-innovazzjoni mmirata għall-utent, SEC(2009) 501.

L-Unjoni tal-Innovazzjoni, inizjattiva ewlenija tal-istrategġija Ewropa 2020⁵, tirrikonoxxi kemm hu importanti li napprofitaw mill-potenzjal kreattiv tal-Ewropa, speċjalment ir-rwol tad-disinn li jwassal l-ideat fis-suq. B'konformità mal-impenn meħud fl-istrategġija tal-Unjoni tal-Innovazzjoni, l-Inizjattiva Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn tnediet fl-2011 biex tisfrutta l-potenzjal shiħ tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn u biex issaħħaħ ir-rabtiet bejn id-disinn, l-innovazzjoni u l-kompetittività⁶. B'rabta ma' dan, il-Kummissjoni talbet lill-Bord Ewropew ta' Tmexxija fid-Disinn (EDLB), grupp ta' 15-il espert mill-industrija, l-SMEs, l-aġenziji nazzjonali u reġjonali tal-innovazzjoni u d-dinja akkademika, biex jagħmel proposti dwar kif tista' tittejjeb l-integrazzjoni tad-disinn, l-innovazzjoni xprunata mill-utent u xpruni oħrajn li mhumie x teknoloġiċi fil-politika dwar l-innovazzjoni u l-appoġġ. L-EDLB ippreżenta r-rakkomandazzjonijiet tiegħu lill-Viċi President Tajani f'Settembru 2012 matul is-Samit Ewropea dwar l-Innovazzjoni fid-Disinn f'Helsinki⁷.

L-EDLB huwa konvint li bosta kumpaniji Ewropej jistgħu jibbenefikaw mill-użu tad-disinn bħala xprun għall-innovazzjoni. Kumpaniji li għadhom mhumie x konxji ta' dan il-potenzjal biex jagħtu spinta 'l quddiem lit-tkabbir jeħtieġu jżidu l-għarfien tagħhom dwar il-valur tad-disinn. L-organizzazzjonijiet tas-settur pubbliku tal-Ewropa wkoll jeħtieġ ibiddlu l-perċezzjoni tagħhom dwar ir-rwol tad-disinn u l-kontribut potenzjali tiegħu. L-EDLB jara wkoll il-bżonn li jkun hemm bidla fit-tfassil tal-politika fil-livell tal-Ewropa, fil-komunità tar-riċerka, kif ukoll fil-gvern⁸.

Biex jindirizza dawn l-isfidi, l-EDLB identifika għadd ta' rakkomandazzjonijiet raggruppati f'sitt oqsma għal azzjoni strateġika:

- Id-disinn Ewropew jiġi ddifferenzjat fix-xena globali;
- Id-disinn jitpoġġa fi hdan is-sistema Ewropea tal-innovazzjoni;
- Id-disinn jintuża għal intrapriżi innovattivi u kompetittivi;
- Id-disinn jintuża għal settur pubbliku innovattiv;
- Ir-riċerka dwar id-disinn tiġi stabbilita għas-Seklu 21;
- Il-kompetenzi tad-disinn għas-Seklu 21;

F'Ottubru 2012, il-Kummissjoni Ewropea harget Agġornament dwar il-Komunikazzjoni tal-Politika Industrijali⁹ li ffukat fuq l-azzjonijiet meħtieġa biex jippermettu t-tkabbir u l-irkupru ekonomiku fl-Ewropa. L-innovazzjoni xprunata mid-disinn għandha rwol prinċipali biex tindirizza l-isfidi tat-tielet rivoluzzjoni industrijali. Il-Kummissjoni se tippromwovi l-użu usa' tad-disinn, kif ukoll xpruni oħra mhux teknoloġiċi tal-innovazzjoni, fl-iżvilupp ta' prodotti u

⁵ SEC(2010) 1161, ara n-nota 1.

⁶ Aktar dwar l-Inizjattiva Ewropea dwar l-Innovazzjoni fid-Disinn: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm#h2-3.

⁷ Design for Growth & Prosperity, Report and Recommendations of the European Design Leadership Board, 2012, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm.

⁸ EDLB, ara n-nota preċedenti.

⁹ Industrija Ewropea Aktar B'saħħitha għat-Tkabbir u l-Irkupru Ekonomiku Agġornament tal-Komunikazzjoni dwar il-Politika Industrijali, COM(2012) 582.

servizzi ta' valur għoli, filwaqt li żżid il-produttività u ttejjeb l-effiċjenza tar-riżorsi. Skont din il-Komunikazzjoni, il-Kummissjoni se timplimenta pjan ta' azzjoni biex taċċellera l-adozzjoni tad-disinn fil-politika dwar l-innovazzjoni. Dan il-punt ta' azzjoni huwa inkluż ukoll fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-promozzjoni tas-setturi kulturali u kreattivi għat-tkabbir u l-impjiegi fl-UE¹⁰, biex jirrinforza l-fertilizzazzjoni transsettorjali.

2. PJAN TA' AZZJONI GĦALL-INNOVAZZJONI XPRUNATA MID-DISINN

B'risposta għaž-żewġ Komunikazzjonijiet imsemmija hawn fuq, dan id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal jiddeskrivi l-azzjonijiet attwali u dawk tal-gejjieni li kienu diġà ġew adottati mill-Kummissjoni u li għandhom x'jaqsmu mal-promozzjoni tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn f'oqsma differenti tal-politika. Dawn l-azzjonijiet jiffurmaw il-Pjan ta' Azzjoni għall-Innovazzjoni Xprunata mid-Disinn li għandu l-għan li jaċċellera l-adozzjoni tad-disinn fil-politiki dwar l-innovazzjoni fil-livelli Ewropej, nazzjonali u dawk reġjonali u li johlq il-kapaċità u l-kompetenzi meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dawn il-politiki. Il-linji ta' azzjoni jikkorrispondu b'mod kemm jista' jkun wiesa' mar-rakkomandazzjonijiet tal-Bord Ewropew ta' Tmexxija fid-Disinn u b'konsultazzjoni ma' rappreżentanza wiesgħa tal-partijiet interessati.

Il-linji ta' azzjoni f'dan id-dokument jiffokaw fuq li jittiehed vantaġġ mir-rwol strumentali tad-disinn fit-twassil tal-oġġettivi tal-politika tal-programm tal-UE, bħall-Orizzont 2020¹¹, COSME¹² u l-Fondi Strutturali, għall-perjodu 2014-20. Għalkemm il-Pjan ta' Azzjoni jiffoka fuq il-miżuri appoġġati mill-politiki tal-UE, huma meħtieġa azzjonijiet korrispondenti li jippromwovu l-adozzjoni tad-disinn fil-politika dwar l-innovazzjoni fil-livelli nazzjonali u reġjonali. L-enfasi hija fuq li tispiċċa d-diskrepanza bejn ir-reġjuni avvanzati u dawk li għadhom lura fl-applikazzjoni tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn.

Dan id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal jiffoka fuq azzjonijiet li huma lesti biex jiġu implimentati fuq medda qasira jew medda medja taż-żmien. Għaldaqstant, jeżistu kwistjonijiet ta' importanza strateġika li mhumiex koperti f'dan id-dokument, għalkemm se jibqgħu fuq l-aġenda politika fit-tul tal-Kummissjoni.

Dan id-dokument jiddefinixxi d-disinn, bħala “attività ta' innovazzjoni mmirata għan-nies li permezz tagħha jiġu definiti u mwassla prodotti u servizzi mixtieqa u utillizzabbli”¹³. F'din id-definizzjoni wiesgħa, il-Pjan ta' Azzjoni jara d-disinn bħala mezz strateġiku ta' kif tiġi mhegga l-innovazzjoni, mhux biss bħala kwistjoni ta' stil jew ta' estetika.

¹⁰ Il-promozzjoni tas-setturi kreattivi u kulturali għat-tkabbir u l-impjiegi fl-UE COM(2012) 537.

¹¹ Proposta għal Deċiżjoni tal-Kunsill li tistabbilixxi Programm Speċifiku li Jimplimenta l-Programm Qafas għar-Ricerka u l-Innovazzjoni - Orizzont 2020 (2014-2020), COM(2011) 811.

¹² Proposta għal Regolament li jistabbilixxi Programm għall-Kompetittività tal-Intrapriżi u l-Intrapriżi Żgħira u ta' daqs Medju (2014-2020), COM(2011) 834.

¹³ Definizzjoni mill-EDLB fid-Design for Growth & Prosperity Report, 2012, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm.

3. LINJI TA' AZZZJONI GHALL-IMPLIMENTAZZJONI

Biex tiġi taċċellerata l-adozzjoni tad-disinn fil-politika dwar l-innovazzjoni, qed tinghata importanza partikolari lil tliet oqsma strateġiċi għal azzjoni:

1. Nippromwovu l-fehim tal-impatt tad-disinn fuq l-innovazzjoni;
2. Nippromwovu l-innovazzjoni xprunata mid-disinn fl-industriji biex tissaħħaħ il-kompetittività tal-Ewropa;
3. Nippromwovu l-adozzjoni tad-disinn biex jiġi xprunat it-tiġdid fis-settur pubbliku

L-ewwel qasam jinvolvi l-holqien ta' kundizzjonijiet u l-iżvilupp ta' kompetenzi għal politika effettiva dwar l-innovazzjoni xprunata mid-disinn, filwaqt li t-tnejn l-oħra jiffokaw aktar fuq it-twassil ta' dawn il-politiki lill-industriji Ewropej u lis-settur pubbliku. Għadd ta' linji ta' azzjoni ġew identifikati f'kull qasam, b'informazzjoni dwar l-azzjonijiet attwali u dawk tal-gejjieni li huma diġà approvati mill-Kummissjoni. Għal-linji ta' azzjoni kollha, l-azzjonijiet korrispondenti huma meħtieġa fil-livelli nazzjonali u reġjonali sabiex jagħtu spinta 'l quddiem lid-disinn fl-iżvilupp tal-innovazzjoni u t-tiġdid.

3.1. Nippromwovu l-fehim tal-impatt tad-disinn fuq l-innovazzjoni

Id-disinn huwa ta' importanza partikolari u huwa rikonxxut bħala dixxiplina ewlenija u attività li tressaq l-ideat fis-suq, billi tittrasformahom fi prodotti attraenti u faċli għall-utent. Minkejja li xi pajjiżi Ewropej huma mexxejja dinjija fid-disinn, oħrajn għandhom nuqqas ta' infrastruttura soda għad-disinn u nuqqas ta' kapaċità tad-disinn. Din id-differenza sistemika baqgħet 'il biċċa l-kbira inosservata iżda issa trid tiġi indirizzata.

(L-Unjoni tal-Innovazzjoni, Inizjattiva Ewlenija Ewropa 2020)¹⁴

3.1.1. Nenfassizzaw ir-rwol tad-disinn fl-innovazzjoni lil dawk li jfasslu l-politika madwar l-Ewropa

Fl-Ewropa, hemm diskrepanza bejn il-mexxejja fl-applikazzjoni tad-disinn bħala xprun għall-innovazzjoni u reġjuni oħra. Għaldaqstant, huwa meħtieġ it-tixrid tal-avvenimenti u tal-informazzjoni fl-Istati Membri madwar l-Ewropa sabiex tiġi introdotta innovazzjoni xprunata mid-disinn lil min ifassal il-politiki billi jintwerew eżempji ta' każijiet fejn id-disinn kellu rwol strumentali fil-holqien ta' valur ekonomiku jew soċjali ġdid. Il-pajjiżi u r-reġjuni li għandhom lura fl-applikazzjoni tad-disinn fl-innovazzjoni jistgħu jibbenefikaw l-aktar minn dawn l-aħjar prattiki. Il-proġett tal-Pjattaforma SEE taħt il-programm CIP diġà qed jaħdem lejn dan l-oġġettiv¹⁵. Ir-rizorsi għal azzjonijiet ta' appoġġ fil-gejjieni ġew imwarrba fil-Programm ta' Hidma tal-EIP għall-2013¹⁶.

3.1.2. Inkejlu l-impatt ekonomiku tad-disinn u r-rwol tiegħu flimkien ma' assi tangibbli oħrajn fil-holqien tal-valur

Hemm nuqqas ta' evidenza ta' statistika li hija affidabbli u komparabbli li turi l-kontribuzzjoni tad-disinn għall-ekonomija u l-impatt tagħha fuq ir-redditu fuq l-investment. L-iżvilupp ta'

¹⁴ L-inizjattiva Ewlenija tal-Unjoni tal-Innovazzjoni tal-istrateġija Ewropa 2020 għat-tkabbir u l-impjiegi, l-impenn 19, SEC(2010) 1161.

¹⁵ Il-pjattaforma Naqsmu l-Esperjenza Ewropa hija wahda mis-sitt proġetti Ewropej tal-Innovazzjoni fid-Disinn iffinanzjati permezz tal-Programm għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni għall-2011 u l-2012. Għal aktar tagħrif: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm.

¹⁶ Il-programm ta' hidma tal-Programm għall-Intraprenditorjat u l-Innovazzjoni (EIP) għall-2013 jalloka EUR 2.85 miljun ta' kofinanzjament tal-UE għal proġett li jimplimenta l-Pjattaforma Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn (mizura ENT/CIP/13/CN05S00).

politiki effettivi bbażati fuq l-evidenza jehtieg metodi komprensivi u affidabbli għall-kejl tal-impatt tal-investment fuq id-disinn. Barra minn hekk, tinhtieg stampa generali tal-investment fid-disinn madwar l-Ewropa. Il-hidma li qed titwettag bħalissa permezz tal-progett €Design iffinanzjat mis-CIP¹⁷ u mill-OECD se tgħin biex jiġu mmodernizzati l-metodi tal-evalwazzjoni.

3.1.3. Napplikaw metodi tad-disinn fir-riċerka multidixxiplinari u fil-programmi ta' innovazzjoni li jindirizzaw l-isfidi kumplessi

Sabiex ikun hemm aktar innovazzjoni xprunata mid-disinn u aktar tiġdid fl-Ewropa hemm bżonn ta' riċerka li fiha d-disinjaturi u l-metodi tad-disinn ikollhom rwol ċentrali. Bħalissa, ir-riċerka dwar id-disinn ma għandhiex biżżejjed kuntatti mill-qrib ma' oqsma oħra tal-għarfien esperti, għalkemm l-isfruttament tal-potenzjal tad-disinn għall-innovazzjoni Ewropea jehtieg approċċ multidixxiplinari. Id-disinn kongunt u metodi oħra tad-disinn jistgħu jgħinu jirrinforzaw shubijiet bejn timijiet ta' riċerka multidixxiplinari u jgħinuna nifhmu l-kwistjonijiet trasversali u l-arkitettura ta' problemi kumplessi. L-integrazzjoni ta' approċċ tad-disinn fir-R&D Ewropea għandha tiġi promossa fil-livell Ewropew, f'dak nazzjonali u f'dak reġjonali, inkluż fl-Orizzont 2020, li jinkludi l-appoġġ għall-użu tad-disinn fl-esplorazzjoni ta' forom ġodda tal-innovazzjoni.

3.1.4. Niżviluppaw il-kompetenzi u napplikaw metodi għall-innovazzjoni xprunata mid-disinn fl-edukazzjoni u fit-taħriġ

Hemm nuqqas ta' fehim kondiviż tad-disinn bħala parti integrali tal-edukazzjoni fl-Ewropa. Il-hiliet fid-disinn, il-kompetenzi u l-għarfien mhumiex inkorporati sew fis-sistemi ta' edukazzjoni Ewropej. Il-programm tal-ġejjieni Erasmus+¹⁸ jipprovdi opportunitajiet biex il-kunċett tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn jiġi inkorporat fil-kurrikuli f'suġġetti differenti. Pereżempju, l-Alleanzi tal-Hiliet Settorjali għall-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali u l-Alleanzi tal-Għarfien għall-edukazzjoni oghla huma parti mill-promozzjoni tal-innovazzjoni u tal-prattiki tajba. L-Alleanzi tal-Għarfien jistgħu jenfasizzaw temi tad-disinn lil hinn mill-perċezzjoni tradizzjonali relatata mal-arti permezz ta' diversi forom ta' kooperazzjoni bejn l-universitajiet u n-negozji. L-attivitajiet ta' tagħlim bejn il-pari permezz tal-Alleanza Ewropea għall-Apprendistat, li tnedew riċentement mill-Kummissjoni, jistgħu jgħinu biex iżidu l-għarfien u jiżviluppaw il-kompetenzi relatati mad-disinn tal-istudenti vokazzjonali u tal-apprendisti.

3.1.5. Niffaċilitaw djalogu kontinwu fost il-partijiet interessati ewlenin tal-politika tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn

Jehtieg li jkun hemm djalogu kontinwu bejn il-Kummissjoni Ewropea, il-gvernijiet nazzjonali u reġjonali, l-industriji Ewropej, l-akkademja, il-komunità tad-disinn professjonali u partijiet interessati oħra biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet li jippromwovu l-adozzjoni tad-disinn fil-politika dwar l-innovazzjoni. Huwa importanti li wieħed ikollu l-istampa kollha tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn sabiex jiġu identifikati l-effetti ta' repetizzjonijiet u riperkussjonijiet potenzjali madwar l-oqsma tal-politika bħall-edukazzjoni, ir-riċerka, l-ippjanar urban u l-għajnuna soċjali. Il-Pjattaforma Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn, li l-holqien tagħha huwa ppjanat fil-programm ta' hidma tal-EIP għall-2013¹⁹, se tappoġġa dawn l-oġġetti.

¹⁷ €Design huwa wieħed mis-sitt proġetti Ewropej dwar l-Inizjattiva għall-Innovazzjoni fid-Disinn. Ara n-nota 15.

¹⁸ Proposta tal-Kummissjoni għal Regolament li jistabbilixxi "ERASMUS Għal Kulhadd", il-Programm tal-Unjoni għall-Edukazzjoni, it-Taħriġ, iż-Żgħażaġh u l-Ispport COM(2011) 788.

¹⁹ Il-Programm ta' Hidma tal-EIP għall-2013, ara nota 16.

3.2. Nippromwovu l-innovazzjoni xprunata mid-disinn fl-industriji biex tissahhah il-kompetittività tal-Ewropa

L-użu akbar tad-disinn, kif ukoll ta' innovazzjonijiet oħra mhux teknoloġiċi, huwa wieħed mill-ixpruni ewlenin għall-iżvilupp ta' prodotti ta' valur għoli, filwaqt li jżid il-produttività u jtejjeb l-effiċjenza tar-riżorsi.

(Aġġornament tal-Komunikazzjoni dwar il-Politika Industrijali, 2012)²⁰

3.2.1. *Noħolqu l-kapaċità biex nappoġġaw l-innovazzjoni xprunata mid-disinn għan-negozji madwar l-Ewropa*

Ma jingħatax biżżejjed taħriġ speċjalizzat ibbażat fuq id-disinn u huma f'it il-programmi ta' mentoring għall-SMEs, u ta' inkubaturi tal-innovazzjoni xprunati mid-disinn. Id-disponibbiltà aktar wiesgħa ta' dawn is-servizzi ta' appoġġ se ttejjeb l-abbiltà tan-negozji li jużaw id-disinn bħala xprun għall-innovazzjoni. Dan jitlob titjib tal-kompetenzi tal-innovazzjoni fid-disinn tal-organizzazzjonijiet li jiżviluppaw in-negozji, l-inkubaturi u intermedjarji oħrajn fl-Istati Membri kollha. Strutturi kofinanzjati mill-UE bħan-Netzwerk Enterprise Europe²¹ u l-Akkademja tal-Maniġment tal-Innovazzjoni Ewropea²² jistgħu jintużaw biex jidentifikaw intermedjarji interessati lesta li jinkludu l-maniġment tal-innovazzjoni fid-disinn fis-servizzi tagħhom. Il-Pjattaforma Ewropea tal-Innovazzjoni fid-Disinn se taħdem biex tikseb dawn l-oġettivi. Id-disinn bħala xprun għall-innovazzjoni jista' wkoll jiġi rifless fl-Istrateġiji għal Speċjalizzazzjoni Intelliġenti tar-reġjuni Ewropej.

3.2.2. *Insahħu l-abbiltà tal-SMEs Ewropej biex jużaw id-disinn bħala għodda strateġika fil-holqien ta' prodotti u servizzi b'valur oġġla għall-klijenti tagħhom*

Id-disinn huwa l-ixprun prinċipali fil-holqien ta' prodotti u servizzi godda li huma attraenti għall-klijenti, u jista' jagħmel negozju jispikka fost il-kompetizzjoni. Madankollu, in-nuqqas tal-hiliet tal-maniġment tad-disinn huwa ostaklu sinifikanti għall-adozzjoni u l-integrazzjoni usa' tad-disinn fin-negozji tal-Ewropa. Il-kumpaniji jibbenefikaw minn investimenti f'hiliet tal-maniġment tad-disinn u minn maniġers li jirrikonoxxu l-importanza strateġika ta' tali investiment. Appoġġ speċjalizzat għall-innovazzjoni fid-disinn strateġiku huwa previst taħt il-parti "Innovazzjoni fl-SMEs" tal-Orizzont 2020, filwaqt li l-programm COSME se jippromwovi l-introduzzjoni ta' prodotti u servizzi godda fis-suq. Il-proġetti pilota WORTH²³ se jappoġġaw l-użu tad-disinn fl-SMEs. Barra minn hekk, l-azzjonijiet taħt l-Alleanza tal-Industriji Kreattivi Ewropej²⁴ jipprovdu esperjenza f'vawċers ta' innovazzjoni, u b'hekk jgħinu biex l-ideat jinfirxu madwar is-setturi.

3.2.3. *Insahħu l-kooperazzjoni fost il-kumpaniji li jinvestu fid-disinn bħala vantaġġ kompetittiv*

L-SMEs madwar l-Ewropa ma għandhomx għarfien dwar il-maniġment tad-disinn u għodda disponibbli għall-integrazzjoni tad-disinn fil-proċessi tagħhom ta' kuljum. Hemm bżonn ta'

²⁰ Industrija Ewropea Aktar B'saħħitha għat-Tkabbir u l-Irkupru Ekonomiku Aġġornament tal-Komunikazzjoni dwar il-Politika Industrijali, COM(2012) 582.

²¹ In-Netzwerk Enterprise Europe għandha qrib is-600 organizzazzjoni membri madwar l-UE u lil hinn minnha, aktar informazzjoni fuq: <http://een.ec.europa.eu/>

²² L-Akkademja tal-Maniġment tal-Innovazzjoni Ewropea tikkombina l-edukazzjoni u r-riċerka fl-innovazzjoni f'imprizi żgħira u ta' daqs medju: <https://www.improve-innovation.eu/home/>

²³ Il-programm ta' hidma tal-Programm għall-Intraprenditorjat u l-Innovazzjoni (EIP) għall-2013 jalloka EUR 1 miljun għall-Proġett Pilota WORTH (mizura ENT/ CIP/13/B/N02C00). WORTH se jappoġġa s-sħubijiet bejn l-SMEs u d-disinjaturi professjonali biex jiġu żviluppati prodotti, proċessi jew servizzi godda b'kontenut kbir ta' disinn.

²⁴ L-Alleanza tal-Industriji Kreattivi Ewropej (ECIA) taħdem għal politiki aħjar u appoġġ kummerċjali għall-industriji kreattivi: <http://www.howtogrow.eu/ecia/>

kooperazzjoni intensifikata u tagħlim bejn il-pari bejn kumpaniji li jinvestu fid-disinn bħala vantaġġ kompetittiv. L-esperjenzi fl-approċċ ta' innovazzjoni miftuħa jistgħu jiġu sfruttati f'dan il-kuntest, bħall-esperjenzi fis-swieq ta' innovazzjoni miftuħa. Għandu jittiehed vantaġġ shiħ min-networks kummerċjali eżistenti fil-livell tal-UE u l-istrumenti li jappoġġaw in-networking, bħalma huma l-Pjattaformi Ewropej għat-Teknoloġija²⁵, il-laboratorji ħajjin u n-Network Enterprise Europe. Il-Pjattaforma Ewropea tal-Innovazzjoni fid-Disinn se taħdem ukoll lejn il-kisba ta' dawn l-oġettivi. Barra minn hekk, ir-rwol tad-disinn fi ktajjen godda ta' valur industrijali jista' jiġi appoġġat permezz ta' kumpaniji li jiksbu appoġġ mill-parti "Innovazzjoni fl-SMEs" fl-Orizzont 2020.

3.2.4. *Nippromwovu strategiji u prattiki tal-innovazzjoni kollaborattivi godda li jippermettu mudelli kummerċjali godda*

Mudelli tas-servizz ibbażati fuq l-internet, flimkien ma' teknoloġiji avvanzati tal-manifattura, jipprovdu opportunitajiet għal tipi godda ta' mudelli kummerċjali fejn ir-relazzjoni bejn id-disinjatur, il-produttur u l-konsumatur tiġgedded u fejn id-disinjatur huwa fundamentali biex jipprovdi soluzzjonijiet imfassla apposta. Metodi ta' kollaborazzjoni bħad-disinn kongunt jistgħu jipprovdu bażi għall-iżvilupp ta' prodotti u servizzi godda li jiffukaw fuq il-ħtiġijiet tal-utenti. L-iżvilupp ta' mudelli kummerċjali xprunati mid-disinn jista' jsib appoġġ mill-Orizzont 2020, b'enfasi partikolari fuq l-attivitajiet ta' dimostrazzjoni bħall-ittestjar, il-prototip u d-disinn, kif ukoll fuq il-proċessi, prodotti u servizzi innovattivi ta' pilotaġġ. Barra minn hekk, huwa previst li jingħata appoġġ lill-ħolqien kongunt ta' soluzzjonijiet għall-problemi soċjali.

3.2.5. *Nintegraw id-disinn fir-riċerka u fl-iżvilupp għal appoġġ aħjar tal-applikazzjonijiet kummerċjali u dawk tas-soċjetà li jibbenefikaw minn orjentazzjoni b'saħħitha tal-utenti*

It-traduzzjoni tal-investiment fir-riċerka u fl-iżvilupp fi prodotti u servizzi kummerċjabbli u uttilizzabbli hija sfida li tista' tiġi indirizzata mid-disinn. Id-disinn bħala innovazzjoni mmirata għall-utent jista' jtejjeb l-iżvilupp u l-potenzjal kummerċjali ta' ideat li jirriżultaw mir-riċerka u l-iżvilupp. Id-disinjaturi jistgħu jikkontribwixxu, pereżempju, permezz ta' komunikazzjoni mal-utenti, esplorazzjoni ta' applikazzjonijiet u prototipar rapidu. Il-parteeċipazzjoni tad-disinjaturi fit-timijiet ta' R&D&I tista' tiġi promossa taħt il-parti "Innovazzjoni fl-SMEs" fl-Orizzont 2020, li għandha l-għan li żżid il-kummerċjalizzazzjoni fis-settur privat tar-riżultati ta' riċerka.

3.2.6. *Ninvestigaw il-bżonnijiet li nagħgornaw il-ħarsien tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali għad-disinn*

Strumenti legali effiċjenti, effettivi, trasparenti u faċli għall-utent għall-protezzjoni tad-disinn fl-Ewropa huma essenzjali għall-intrapriżi, biex b'hekk jinkoraġġuhom jinvestu fid-disinn. Il-Kummissjoni talbet li ssir valutazzjoni tal-funzjonament tas-sistemi ta' protezzjoni tad-disinn industrijali li attwalment jeżistu fl-Ewropa²⁶, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll fil-livell tal-UE. Minbarra l-analiżi legali, din il-valutazzjoni se ttiprovdi ħarsa ġenerali ekonomika dwar id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali relatati mad-disinn fost l-industriji Ewropej u l-kontribut tagħhom għall-ekonomija.

²⁵ Il-Pjattaformi Ewropej għat-Teknoloġija (l-ETPs) huma fora tal-partijiet interessati xprunati mill-industrija inkarigati li jiddefinixxu l-prijoritajiet tar-riċerka f'firxa wiesgħa ta' oqsma teknoloġiċi. Għal aktar taġġir: <http://cordis.europa.eu/technology-platforms/>

²⁶ The Economic Review of Industrial Designs in Europe, sejha għall-offerti MARKT/2013/064/D

3.3. Nippromwovu l-adozzjoni tad-disinn biex nixprunaw it-tigdid fis-settur pubbliku

Il-pressjoni fuq il-finanzi pubbliċi holqot momentum imgedded għall-immodernizzar tal-amministrazzjoni pubblika. Il-Kummissjoni tikkunsidra t-trawwim ta' proċeduri faċli għall-utent għall-fornituri u għall-utenti bħala wiehed mill-kontributi partikolari għat-tkabbir.

(Stharriġ Annwali dwar it-Tkabbir 2013)²⁷

3.3.1. *Insahħu l-kapaċità tal-amministraturi tas-settur pubbliku li jużaw il-metodi tad-disinn biex jakkwistaw id-disinn b'mod effettiv*

L-immodernizzar tal-amministrazzjoni pubblika jehtieg li jissahħah id-disinn strateġiku u li jiġu implimentati l-politiki.²⁸ Fil-preżent, is-settur pubbliku Ewropew ma għandux, fil-biċċa l-kbira tiegħu, il-hiliet u l-kapaċità li japplika d-disinn meta jindirizza l-bżonn ta' tigdid. Jista' jkun hemm użu usa' tad-disinn u tad-disinjaturi fis-settur pubbliku, pereżempju, billi jiġu żviluppati materjal ta' appoġġ u settijiet ta' għodod u billi jiġi pprovdut taħriġ lill-amministraturi tas-settur pubbliku. Dan jista' jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-immodernizzar tas-settur pubbliku, inkluż l-akkwist pubbliku li jkun aktar innovattiv. Il-proġett tad-Dar Ewropea tal-Maniġment tad-Disinn iffinanzjat mis-CIP²⁹ diġà qed jaħdem biex jikseb dawn l-oġettivi.

3.3.2. *Intejbu r-riċerka u l-iżvilupp tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn għal servizzi pubbliċi effiċjenti u faċli għall-utent*

It-trawwim tat-tkabbir jehtieg servizzi pubbliċi utillizzabbli, li huma mixtieqa, affordabbli u aċċessibbli. It-tqabbil ta' dan mad-domanda għal aktar effiċjenza u produttività hija sfida li tehtieg prattiki u mezzi innovattivi godda. Il-metodoloġiji tad-disinn ta' servizz jistgħu jtejbju l-produttività fis-settur pubbliku, filwaqt li jsostnu u jtejbju l-esperjenzi tal-utent. L-applikazzjoni tal-approċċ tad-disinn fl-immodernizzar tas-settur pubbliku tehtieg riċerka, ittestjar u evidenza ta' forom godda ta' innovazzjoni xprunata mid-disinn. Wiehed mill-għanijiet tal-Orizzont 2020 huwa li tippromwovi l-innovazzjoni sabiex jitrawmu servizzi pubbliċi li jkunu effiċjenti, miftuħa u faċli għall-utent. Huwa previst appoġġ għal riċerka multidixxiplinari dwar il-konfigurazzjoni ta' servizz pubbliku li jiffoka fuq iċ-ċittadin u l-innovazzjoni xprunata mill-utenti.

3.3.3. *Nippromwovu t-tagħlim bejn il-pari u l-kooperazzjoni fost l-atturi tas-settur pubbliku li qegħdin ifittxu soluzzjonijiet xprunati mid-disinn*

Fi zminijiet ta' limiti baġitarji, il-gvernijiet ifittxu modi ta' kif iwasslu aktar valur b'inqas spejjeż. Diġà hemm għadd ta' eżempji ta' soluzzjonijiet xprunati mid-disinn li kellhom suċċess u xewqa li kull ma jmur tiżdied fis-settur pubbliku għal aktar tagħrif. Il-Pjattaform Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn se tappoġġa t-tagħlim bejn il-pari, il-kooperazzjoni u l-innovazzjoni miftuħa fost l-atturi interessati. Barra minn hekk, il-proġett SEE iffinanzjat mis-CIP diġà qed jaħdem biex jikseb dan l-oġattiv.

4. NIMMONITORJAW U NAPPOĠĠAW L-IMPLIMENTAZZJONI

Dan il-Pjan ta' Azzjoni huwa pass tajjeb fil-hidma fit-tul biex jiġi enfasizzat ir-rwol tad-disinn fil-politika dwar l-innovazzjoni, li hija waħda mill-oġettivi tal-Unjoni tal-Innovazzjoni taħt l-

²⁷ Stharriġ Annwali dwar it-Tkabbir 2013, Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, COM(2012) 750

²⁸ Semestru Ewropew 2013: ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi. Immexxu lill-Ewropa lil hinn mill-kriżi. COM (2013)350

²⁹ L-EHDM huwa wiehed mis-sitt proġetti Ewropej dwar l-Inizjattiva għall-Innovazzjoni fid-Disinn. Ara n-nota 15.

istrategija Ewropa 2020 ghat-tkabbir u l-impjiegi. Se jkun hemm dialogu kontinwu mal-partijiet interessati minn industriji Ewropej, il-gvernijiet nazzjonali u reġjonali, l-akkademiċi u l-komunità tad-disinn professjonali permezz tal-Pjattaforma Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn³⁰, u permezz ta' avvenimenti. Il-progress tal-Pjan ta' Azzjoni se jkun immonitorjat mill-istess grupp tal-Uffiċjali tal-Kummissjoni li se jissorveljaw l-implimentazzjonijiet tal-Pjattaforma Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn.

Il-Pjattaforma Ewropea għall-Innovazzjoni tad-Disinn hija proġett fi hdan il-qafas tal-Pjan ta' Azzjoni għall-Innovazzjoni Xprunata mid-Disinn, iffinanzjata permezz tal-Programm ta' Intraprenditorija u Innovazzjoni. Hi se tipprovi pjattaforma bbażata fuq il-web għall-kooperazzjoni u t-tixrid ta' informazzjoni kif ukoll ta' azzjonijiet oħra biex jippromwovu l-adozzjoni tad-disinn bħala xprun tal-innovazzjoni. Din se jkun kumplimentari għall-istrutturi u n-netwerks ta' kooperazzjoni eżistenti li jaħdmu f'oqsma relatati u se tiżviluppa sinerġiji magħhom.

Digà hemm sitt proġetti kofinanzjati mill-UE li għaddejjin bil-promozzjoni tal-innovazzjoni xprunata mid-disinn fl-oqsma strateġiċi tal-pjan ta' azzjoni. Dawn huma ffinanzjati permezz tal-Programm għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni u jirrelataw mal-Inizjattiva Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn li tikkontribwixxi għall-adozzjoni tad-disinn bħala għodda għall-innovazzjoni mmirata għall-utent³¹. B'kolloxx hemm 46 organizzazzjoni minn 19-il Stat Membru rrapprezentati fis-sitt konsorzji ta' implimentazzjoni. Is-sitt proġetti huma:

€Design — Inkejl l-Valur tad-Disinn

- Jiżviluppa l-kejl tad-disinn bħala fattur ekonomiku għall-ħolqien tal-valur

ARA l-Pjattaforma: Sharing Experience Europe — Politika dwar l-Innovazzjoni fid-Disinn

- Jintegra d-disinn fil-politiki ta' innovazzjoni permezz ta' skambju tal-aqwa Prattika

IDeALL — Nintegraw id-Disinn għal Kulhadd fil-Laboratorji Hajjin

- Jgħaqqad lid-disinjaturi u l-ekosistemi innovattivi sabiex iżżid il-kompetittività tal-kumpaniji

DeEP — Id-Disinn fil-Politiki Ewropej

- Indikaturi tal-evalwazzjoni biex jipprovdu fehim tal-impatt tal-politiki tal-innovazzjoni fid-disinn

EHDM — Dar Ewropea tal-Maniġment tad-Disinn

- Itejjeb il-kompetenzi tal-manigment tad-disinn fis-settur pubbliku

REDI: Meta r-Reġjuni jappoġġaw l-Intraprendituri u d-Disinjaturi fl-Innovazzjoni

³⁰ Il-programm ta' hidma tal-Programm għall-Intraprenditorjat u l-Innovazzjoni (EIP) għall-2013 jalloka EUR 2.85 miljun ta' kofinanzjament tal-UE għal proġett li jimplimenta l-Pjattaforma Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn (miżura ENT/CIP/13/CN05S00).

³¹ Hemm sitt proġetti tal-Inizjattiva Ewropea għall-Innovazzjoni fid-Disinn iffinanzjati permezz tal-Programm għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni għall-2011 u l-2012. Għal aktar tagħrif żur: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm.

- Jistimula l-innovazzjoni permezz tad-disinn fl-ekosistemi reġjonali tal-innovazzjoni

It-twettiq ta' dawn il-proġetti b'suċċess se jiżgura li l-implimentazzjoni ta' dan il-Pjan ta' Azzjoni jibda malajr.

Dikjarazzjoni: Dan id-dokument huwa dokument ta' ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni Ewropea għal finijiet ta' informazzjoni. Ma jipprezentax pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni dwar din il-kwistjoni, u lanqas ma jantiċipa tali pożizzjoni.